

VIOL:
Velfærdsteknologi,
Innovation,
Omsorg
og Læring

Projektperiode: 1. januar 2013 – 31. december 2014. VIOL-projektet er støttet af Den Europæiske Socialfond

Vi har hjulpet hinanden med at begribe **konturerne af fremtiden**

I to år har undervisere og forskere fra University College Sjælland og Roskilde Universitet beskæftiget sig med at blive klogere på, hvilke krav den velfærdsteknologiske udvikling stiller til fremtidens fagprofessionelle og udviklingen af professionsuddannelserne.

Det er indlysende, at professionshøjskoler må have et klart aftagerperspektiv for øje, når de udvikler deres uddannelses tilbud, og til enhver tid skal det være sådan, at de færdiguddannede møder arbejdslivet med de faglige og personlige kompetencer, som efterspørges i de respektive professionsfelter. Det stiller store krav til blandt andre University College Sjælland (UCSJ), som lidt banalt sagt har en forpligtelse til at være "på forkant med fremtiden". Og i en verden, hvor ikke mindst den teknologiske udvikling buldrer afsted, rummer forpligtelsen den centrale udfordring, at målet hele tiden er i bevægelse. Hvilket gør det vanskeligt at forudse, præcis hvilke krav der om bare få år stilles til en nyuddannet fagprofessionel.

Technological literacy

VIOL-projektet har haft til formål at skabe sammenhæng mellem netop fremtidens professionsarbejde og professionsuddannelserne med særligt fokus på velfærdsteknologi. Studerende, undervisere og forskere fra alle UCSJ's professionsuddannelser har medvirket, hvilket har akkumuleret viden, materiale og

konkrete uddannelsesdesigns både inden for og på tværs af de enkelte professionsområder.

- Vi har forsøgt at blive klogere på, hvordan den velfærdsteknologiske udvikling griber ind i professionsarbejdet, hvad de nye rammer fordrer af en kompetent fagprofessionel og hvordan vi kan tolke og tale om disse bevægelser. Projektet har dermed hjulpet os til at få en bedre forståelse og en fælles referenceramme for at videreudvikle uddannelserne. Målet med det hele er, at de studerende tilegner sig det, man kan kalde *technological literacy* eller

Projektet har hjulpet os til at få en bedre forståelse og en fælles referenceramme for at videreudvikle uddannelserne ”

Forskningsprogramleder
Kathrine Krageskov Eriksen

Vi skal uddanne i nutiden til en fremtid, vi i sagens natur ikke kender ”

Forskningsprogramleder
Kathrine Krageskov Eriksen

velfærdsteknologisk dannelse, således at de bliver i stand til at forholde sig konstruktivt og kritisk til den teknologiske udvikling inden for deres respektive fag. Det gælder både i forhold til vores professionsuddannelser og i et efteruddannelsesperspektiv, fortæller Kathrine Krageskov Eriksen, som er forskningsprogramleder på UCSJ og ansvarlig for VIOL-projektet.

At uddanne til velfærdsteknologisk dannelse handler om at integrere forløb i undervisningen, som både giver de studerende praktiske erfaringer med konkrete teknologier og faciliterer diskussioner om de problemstillinger, dobbeltheder og muligheder, som teknologierne fører med sig. Den form for kompetence er ikke noget, man kan nøjes med at læse sig til, og der er af samme grund afprøvet og evalueret et

stort antal delprojekter og undervisningsforløb, som med forskellige indgangsvinkler har sat velfærdsteknologi på dagsordenen.

VIOL-projektets hjemmeside vil ved udgangen af 2014 blive opdateret med en lang række cases, forskningsrapporter, MOOCs, læringsobjekter og artikler, så den samlede viden og det udarbejdede materiale kan danne afsæt for en fortsat udvikling inden for området.

Projektet skaber mulighedsrum

VIOL-projektet har været medvirkende til at skabe et særligt mulighedsrum. Først og fremmest fordi der blev afsat ressourcer til at komme i dybden med komplekse temaer på mange forskellige niveauer. Forskere, ledere, undervisere og studerende fik derved lejlighed til at reflektere med sig selv og hinanden – også om problematikker, som det kræver tid og fordybelse helt at begribe perspektiverne eller relevansen af i forhold til ens eget professionsområde. Her har projektet åbnet op for nye perspektiver, som kan være med til at præge det fremtidige uddannelsesdesign – ganske enkelt fordi projektet har gjort det muligt at beskæftige sig så indgående med området.

Sideløbende er der også sket et skifte i den samfundsmæssige rammesætning omkring, hvordan begrebet velfærdsteknologi anvendes, og i hvor stor opmærksomhed temaet får i de danske medier. Hvor det

VIOL-projektets formål

At udvikle og implementere et undervisningsindhold, en tilrettelæggelsesform og dertil knyttede læringsmiljøer i alle UCSJ's professionsuddannelser samt i efter- og videreuddannelsessammenhæng, som betyder, at alle UCSJ's studerende efter at have færdiggjort deres uddannelse har tilegnet sig kompetencer i at anvende, vurdere og medvirke til at innovere velfærdsteknologiske løsninger inden for deres arbejdsfelt.

tidligere primært har været synonymt med borgerrettede teknologier anvendt inden for sundhedsområdet, er begrebet nu bredt mere ud, så det inkluderer teknologiske løsninger inden for flere – måske alle – former for offentlige velfærdsydelser. Dertil kommer, at der næppe går en dag, uden velfærdsteknologi som en del af løsningen på samfundets udfordringer er til debat i det offentlige rum. Hvilket er endnu en understregning af, at den velfærdsteknologiske udvikling er relevant at beskæftige sig med på alle UCSJ's professionsuddannelser.

- Vi skal uddanne i nutiden til en fremtid, vi i sagens natur ikke kender. Derfor kan vi aldrig vide, om vi gør det helt rigtige. Men med VIOL-projektet har vi skabt langt bedre forudsætninger for at tilrettelægge vores uddannelser, så vi uddanner velfærds-

teknologisk kompetente fagprofessionelle. På tværs af alle professionerne. Vi har hjulpet hinanden med at begribe konturerne af fremtiden, og der findes nu et omfattende materiale at bygge videre på – både for de fagprofessionelle og for uddannelsesinstitutioner, siger Kathrine Krageskov Eriksen.

Læs mere om VIOL

På projektets hjemmeside findes der allerede nu en række rapporter og yderligere information om VIOL. I løbet af december opdateres siden med nyt materiale og relevante links.

www.ucsj.dk/viol

VIOL-PROJEKTET - FORSKNINGSBASERET UDDANNELSESUDVIKLING

PROFESSIONSARBEJDE

- Velfærdsteknologi i professionsarbejdet
- Kortlægning af kompetencebehov
- Begrebsudvikling

PROFESSIONSUDDANNELSE

- Velfærdsteknologi i professionsuddannelse
- Kortlægning af mulighedsrum
- Didaktisk udvikling

DESIGN OG TEST
AF NYE LÆRINGS-
MILJØER

Kompetenceudvikling til fremtidens
professionsarbejde

Udvikling af nye læringsmiljøer

MOOCs forlænger VIOLs levetid

Ved udgangen af 2014 slutter VIOL-projektet, men fem nye MOOCs skal sikre, at erfaringerne lever videre og kan bruges i konkrete, kompetenceudviklende sammenhænge.

MOOC står for *Massive Open Online Courses* og kan generelt beskrives som et digitalt samlingspunkt for en lang række læringsobjekter, som brugere fra hele verden har åben og gratis adgang til. Et dynamisk knudepunkt for læring, undervisning, dialog og relationer.

En MOOC kan dog fremstå i forskellige former. Fra de helt åbne, globale og gratis communities til mere afgrænsede former, hvor der f.eks. kræves et login, og hvor der kan være tale om betaling for visse elementer – f.eks. ifm. vejledning.

På websitet moocz.dk åbnes der fra årsskiftet adgang til fem forskellige MOOCs, som relaterer sig til VIOL-projektet:

- **Velfærdsteknologi i professionsuddannelserne:** Om velfærdsteknologi – målrettet mod undervisere på professionshøjskoler.
- **Velfærdsteknologi i professionerne:** Om velfærdsteknologi – målrettet mod de professionelle udøvere.
- **Robotteknologi:** Om robotteknologi – målrettet mod alle, der beskæftiger sig med robotteknologi inden for UCSJ's professionsområder.
- **Ældreliv:** Om aspekter af ældreliv og anvendelse af velfærdsteknologi – målrettet professionelle og studerende.
- **Supplerende uddannelse for lærere:** Efter/videreuddannelse for folkeskolelærere.

Formålet med at have beskæftiget sig med MOOCs ifm. VIOL-projektet handler først og fremmest om

Vil du vide mere om MOOCs

<http://moocz.dk>

Platform, hvor du gratis kan tilmelde dig de eksisterende kurser. De fem VIOL-MOOCs er tilgængelige fra årsskiftet.

<https://www.youtube.com/watch?v=eW3gMGqcZQc>

Dave Cormiers YouTube-video
"What is a MOOC?"

at sikre, at viden ikke går tabt. Derfor giver det god mening, at både professionelle, undervisere, forskere, studerende og alle andre interesserede kan tage del i det omfattende materiale, som er blevet udarbejdet i løbet af den toårige projektperiode.

Samtidig har undervisere fra alle professionsområder indgået i diskussioner om, hvordan brugen af MOOCs udfordrer og påvirker den måde, der undervises på i dag. Både praktisk ift. de enkelte læringsobjekter, teknisk og didaktisk. Dermed har projektdeltagerne fået bedre forudsætninger for at forholde sig kritisk og konstruktivt til de nye muligheder, og på den måde være bedre i stand til at arbejde videre med udviklingen af e-læring og blended learning inden for deres respektive fagområder.

MOOCs kan i sig selv ses som en teknologi, som for begrænsede ressourcer og uden geografiske forhindringer giver adgang til velfærdssydelsen "uddannelse og viden".